

Jostein Mo

Ordsamling for frivillige

Denne ordsamlinga kan dekkje eit breitt behov for frivillige og/i organisasjonssamfunnet, gjerne også i politisk arbeid. Ordsamlinga kan også lesast utan å leite etter eit spesielt ord og såleis gi språklege opplevingar.

Orda kan hjelpe fram eit meir mangfaldig norsk språk. Med utgangspunkt i bokmålsord, fellesord og innlånte framandord i spalta til venstre, kan orda i spalta til høgre gi nynorske alternativ, avløyserord eller forklaringar. Om-skrivingar kan ofte vere den beste løysinga. Mange fleire ord kunne ha vore med, men her er det like mykje alternative ord som er samla. Ordsamlinga inviterer til å skrive friskare og meir forståeleg norsk. Ordsamlinga har kome til

i samband med allmenn ordbruk, aktiv deltaking i møte og nynorsk omsetjing av styringsdokument i ulike organisasjonar.

Arbeidet er utført med grunnlag i stipendavtale med Noregs Mållag.

Vi brukar språket, og då oftast dei gode fellesorda for bokmål og nynorsk, til dagleg, og då er det greitt å ha fleire ord å velje mellom. Det er med nær 1100 ord i denne samlinga.

*) = kan brukast både i bokmål og nynorsk (= fellesord). Det vert elles vist til Nynorsk ordliste (2012 eller seinare).

Jostein Mo

A

A4* standard-, normal-, uspenndende
abonment* tingar, lesar, fast mottakar
ad hoc* mellombels tiltak
adapter* overgangsdel
adgang tilgjenge
adgang forbudt ikkje tilgjenge
administrasjon* tenestefolk, tilsette, dagleg leiing
adresse* tilskrift
advarel åtvaring
agenda* sakliste, køyreplan
airbag* kollisjonspute
ajourføring* oppdatering, føring av, fornying
akklamasjon* handklapp, fagning(srop), applaus
akkompagnement* tonefølgje
akkreditere* gi nokon fullmakt
aksje* lut, eigardel
aksjonær* aksjeeigar
aktiva* egedelar, eige, eignelutar, bruttoformue
aktpågivende påpasseleg
aktsomhet aktsemd
album* samling, bildebok

aldersbestemt aldersfastsett, aldersreglar
alene åleine
allaktivitetshus* ungdomshus, aktivitetshus med breiddeaktivitet
allidrett* allsidig idrett med mykje leik
allment* ålment, for folk flest
allmøte* allmannamøte
allsidighet allsidigheit, breidde
allvitenhet allkunne
alminnelig* allmenn, ålmann
ambisjøs* stortenkt, viljesterk
amfi* tilskodarplassar, del av samlingsstad, tribune
anbefaling tilråding
anbefalt tilrådd
anbringe plassere, setje
anbud anbod, tilbod
andel del av
andelsbrev lutbrev
andelslag partseigarlag, lutlag
anerkjenne* godkjenne, påskjøne
anerkjennelse anerkjenning, vere med på, finne seg i
anførselstegn hermeteikn, sitatteikn
angiveleg etter det som vert sagt/påstått,

visstnok
angrep* åtak
angå gjelde
angående om, som gjeld
anklagede den (som er) skulda, sikta
anledning* høve, grunn
anmelde melde, rapportere, kunngjere
anmerknig merknad
anmode oppmode, be
annenvert år annakvart år, kvart
anna år
annonsert* tillyst, kunngjort
anoreksi* manglande matlyst, etevegring
ansettelse tilsetjing
ansiennitet* tenestetid, år i teneste
ansikt* andlet, fjes
anskaffelse kjøp, innkjøp, investering
anslag* overslag, vurdering
anslagsvis* rundt rekna
anslå rekne ut
anta gå ut frå, leggje til grunn
antall eit tal, talet på, mengde
antikvarisk* gammaldags, (altfor) gammalt
anvende bruke, nytte
anvendelse bruk av

anvise tilvise
app* applikasjon, programvare
appellere* anke, be om medhald
applaus* fagning, handfagning, klapping
arbeidsledig* arbeidslaus
arbeidsordning* (forretningsorden) møtereglar
argumentasjon* underbygging, meiningar, fakta
arkiv* kjeldesamling, dokumentasjon, lager, minne
arrangement* tilskiping, stemne, samkome
arrangør* tilskipar
artikkel* innlegg, bladstykke
assistanse* hjelp
atkomst tilkomst
audition* prøvespel, opptaksprøve
autodidakt* sjølvlærd
autoritet* mynde
avansement* forfremjing, opprykk, gå vidare
avbrudd avbrot
avdrag* delbeløp
avertere* annonsere
avgitte* avgjevne, gjevne (røyster/stemmer)
avgivelse levering, framlegging
avgjørelse avgjerd, vedtak
avgå gå av
avholde årsmøte ha årsmøte
avholdes vert halde
avkastning* fortjeneste, utbytte
avlysning avlysing
avskjedigelse oppseiing
avstedkomme vere årsak til, føre med seg
avstemming* (av)røysting
avtaleinngåelse avtaleinngåing, inngå/gjere avtale
avverge hindre, motverke, stanse, stogge

B

backup* støtte, oppbakking, i reserve, sikring
bakdel ulempe, vanske
balanse* jamvekt, samsvar, rekneskaps-oversyn
ballbinge* innegjerda plass til ballspel
banner* fane, tøystripe med tekst
bare berre, einast
barmhjertig miskunnsam
bearbeide omarbeide, gjennomarbeide, tilverke
bebreide* laste, klandre
bedrift* verksemd, bragd
bedømmelse vurdering, bedømming, dømning, dom
befaring synfaring
begavet evnerik, gåverik
begeistret oppglødd
begivenhet hending, storhending
begravelse gravferd
begrense avgrense
begrunne grunngi, grunngje
begrunnelse grunngjeving, forklaring,

årsak
begunstige tilgodesjå, gi fordelar
begynne* ta til, byrje, starte
behag hugnad, glede, velvære
behandle* handsame
beherske* styre, rå over, meistre
behov* trong, ynske, krav, etterspørsel
bekjentgjøre kunngjere, offentliggjere, seie frå om
bekreftelse stadfesting, godkjenning
bekymring* uro
beliggende som ligg, som held til
beløp* sum
bemerkelsesverdig stor, viktig, verd å leggje merke til, mektig
bemerkning merknad
bemyndiget med fullmakt
benkeforslag* forslag som ikkje er førebudd, impulsivt forslag
benytte bruke
beplynte plante til
beramme fastsetje tidspunkt, tidsetje
beredskap* vernebuing, vaktordning
beregne rekne ut, kalkulere, berekne
beretning melding, rapport
bero vere i kvild, (av)vente, kjem tilbake til
berømt* namngjeten, kjend
besittelse innehaving
beskjed* melding, bodskap
beskrivelse omtale, skildring
beslektet i slekt med
beslutning avgjerd, vedtak, val
beslutningsdyktig vedtaksfør, kan gjere vedtak, kan ta avgjerd
beslutningsregler avgjerdsreglar, reglar for vedtak
besparelse innsparing
bespise gi mat til, servere
bestemme* fastsetje, avgjere
bestemmelse føresegn
bestemmende avgjerande
bestemt* fastsett
bestikkelig bestikkeleg, kan smørjast
bestille* tinge
bestride nekte (å godta), vere usamd i
består av sett saman av, irekna, er med i
besvare svare på
besøk* vitjing, innstig, gjesting
besørge syte for
betegnelse skildring, omtale, nemning, uttrykk for
betinge setje som vilkår, krevje, på vilkår
betingelse vilkår, krav, føresetnad
betinget vilkårsbunden, med/på vilkår
betinget dom vilkårsdom
betryggende måte trygg måte
betydning* verdi, tyding, vekt
bevaringsverdig verneverdig
bevegelseshemma rørslehemma, funksjonshindra
bevilgning løyving, tilskot, yting, tildeling, løyve, bevilling
beære gjere stas på, ære, heidre, hylle, gratulere
bevis* prov
bevissthet medvit, bevisstheit

bevitne vitne om, stadfeste, sannkjenne
bibliotek* boksamling
bidra* medverke, yte, gi tilskot, vere med på
bidrag* yting, stønad, tilskot
bidrar til* er med på, bidreg til
bilag* vedlegg
bilde* bilete, illustrasjon
billetter inngangspengar, billetter
bistand* hjelp, støtte, assistanse
bistå hjelpe, støtte
bladbudnad* (grafisk) formgjeving, layout
B-lag* dei nest beste
blanke stemmer holdes utenfor blanke stemmer gjeld ikkje
blant anna (bl.a.) mellom anna (m.a.)
blogg* dagbok på internett
blomster* blommar
blomsterbukett* blomebukett
boligadresse bustadadresse
booke* bestille, reservere, gjere avtale om
boom* oppsving, framgang, auke
brainstorming* kreativt møte, idé-dugnad, idémyldring
bredbånd breiband
bruksanvisning brukarrettleiing
brukstillatelse bruksløyve
bundet mandat bunde mandat, forventa stemmegjeving
bunnlinje botnlinje, som viser økonomisk sluttresultat
button* jakkemerke (med slagord)
bygdis* bygdemenneske
by-line* namnestripe, signatur

C

caps* (eintal/fleirtal) (skugge)hue
carport* open garasje, bilbås
case* «sak», utfordring til drøfting
cash* pengar, kontant betaling
catering* ferdigmat, selskapsmat, forsyningsteneste
chatte* prate på nettet, tekstprate
coach* trenar, rådgjevar
copyright* opphavsrett
crew* mannskap, arbeidsgruppe, arrangør
cup* pokaltevling, utslagstevling

D

dagsorden* sakliste, møteplan, tidsskjema
danne* skipe, stifte, lage
datere* dagsetje, skrive på dato
datering* tidfesting
deadline* leveringsfrist, tidsfrist
debet* gjeld, gjeldspostar, uteståande
debitere* belaste ein konto, føre som gjeld
debitor* skyldnar
dedikere* tilpasse, gi fullmakt/oppgåve, ansvarleggjere
definisjon* forklaring, avgrensing, presisering
delaktighet medverknad, medskuld, deltaking
delegasjon* sendelag, representantar, utsendingar

delegere* gi fullmakt til, dele på oppgåvene
deltaker deltakar, utøvar
deltakelse deltaking, medverknad
demokrati* folkestyre
deponere* innlevere for oppbevaring
depositum* noko som vert deponert, betaling på forskot
design* utforming, formgjeving
desisjon* avgjerd, godkjenning
diagnose* ta stilling til sjukdomstilfelle
dialekt* målføre, talemål, seiemåte, morsmål
dialog* samtale, drøfting, diskusjon
diett* matpengar, kostpengar
direkte* beinvegs
dirigent* ordstyrar, møtestyrar, møteleiar, musikkleiar
diskutere* drøfte, vurdere, snakke saman
dispensasjon* fritak, unntak, vert halde utanfor
display* teiknrute, skjerm, avlesingsfelt på apparat
disposisjon* til rådvelde, plan
distribuere* fordele, dele ut, sende rundt
distribusjon* omdeling, utsending, levering, spreiring
dobles doblar seg, to gonger
dristighet djervskap
drøftelse drøfting, forhandling
dyktighet dugleik, tame
dyrebar kjær, verdfull
dyrebeskyttelse dyrevern

E

e-bok* bok i elektronisk form
e-brev* elektronisk brev, e-post, skjermbrev, straumpost
edruelighet edruskap
effektuere* gjere, utføre
egenandel eigendel
egenartet særmerkt, unikt
egenberettigelse eigenrett, eiga oppgåve, mandat
egenerklæring eigenfråsegn, eigenmelding
egenorganisert eigenorganisert, uorganisert
eierendeler egedelar, eignelutar
eierskap eigarskap
eksempelvis til dømes (t.d.)
ekspropriere* oreigne
ekstraordinært* omframt, utanom tur
emballasje* innpakking (papir, plast el.l.)
enhet eining
enhver kvar og ein, alle
enighet einigheit, semje, forlik
enkelt* endeframt, lett, einfelt
enkeltsak* einskildsak
enquete* spørjegransking, intervju «på gata»
ensomhet einsemd
enstemmig samrøystes
enter* linjeskift (på tastatur)
enveis einvegs
e-post* skjermbrev, straumpost,

elektronisk brev
erbødighet (høg)vyrndad
erfaren* røynd, øvd
erfaring* røynsle
erindre minnast, hugse
erkjenne* vedgå, stå ved, vere ved, tilstå
erkjennelse erkjening, vedgåing
erkjentlighet påskjøning, takk
erklæring* fråsegn, utsegn
erstatning* skadebot, vederlag, godtgjersle
ervert* yrke, arbeid, fag, leveveg, syssel, næring
ervert skaffe seg, kjøpe, ta over
estimert* overslag
estimere* rekne ut
etikett* merkelapp
etteranmelde etterpålme
etterkomme rette seg etter, lyde
etterleve følgje, rette seg etter, lyde
etterslep* etterskot, etterbetaling, ventetid (på betaling)
eventuelt* ymse, diverse, anna

F

Facebook* fjesbok
fagbevegelse fagrørslse
faktum* kjensgjerning
fan* tilhengjar, beundrar, venn
fatte vedtak* gjere vedtak, vedta
feedback* tilbakemelding
fellesbetegnelse fellesnemning, samnemning
felleseie felleseige, sameige
ferdighet ferdigheit, dugleik
ferdigstilling ferdigstilling, fullføring
fikse* meistre, orke, halde ut, lage til
filofaks* avtalebok
fitness* (god) form, kondisjon, helseøkt
fjortis* ung (og barnsleg) tenåring
flerspråklig fleirspråkleg
flertall fleirtal
flertallsvalg fleirtalsval
flip-over* arktavle, papirtavle, stativblokk, flippover
fokusere* sjå på, tenkje spesielt på, setje søkjelys på
folder faldar (prent), brosjyre
font* skrifttype, teiknsett
for eksempel (f.eks.)* til dømes (t.d.)*
for så vidt gjelder når det gjeld, for
for så vidt som i og med (at), fordi, sidan
for øvrig elles, dessutan
forandre* endre, brigde
forandring* endring, omskaping, snunad
forandriget er årsak til
forbehold atterhald
forberedende førebuaende
forberedt førebudd
forbrytelse brotsverk
forbudt forbode
fordeling* deling
fordre krevje
foregående år føregåande år, året før, i fjor
foregår skriftlig skjer skriftleg
foreldelse forelding, forfallstid, fristen er ute
forelegges (skal) leggjast fram for
foreløpig førebels
forening foreining, lag, klubb
forespørsel førespurnad, spørsmål om
forestilling framsyning
foreta gjere, gjennomføre, ta seg til, utføre, setje i verk
foretak tiltak, forretning
foretas vert gjort
foretas loddrekning skal det vere loddtrekking
foretas omvalg skal det vere omval
forfremmelse opprykk, framgang, ny/nytt
forgjeves* fånyttes
forglemmelse forgøyyming
forhenværende tidlegare
forholdsregel tiltak, åtgjerd, rådgjerd
forholdstallsvalg høvetalsval
forhåndsvarsel førehandsvarsel, melding
forhåpning von, håp
forklaring* tilsvar
forlengelse forlenging
forløp* hendingsgang, gang
formgiving utforming, formgjeving, form, snitt, variant
formynder verje
formål* føremål
formålsparagraf* føremålsparagraf
fornyelse fornying
fornøyd nøgd
forord* føreord, innleiing
forpliktelse plikt, forplikting, skyldnad, med plikt til
forretningsorden* møtereglar, arbeidsordning
forsamling* møtelyd, samling
forsamlingshus* samlingshus
forseelse misferd, misfaring
forsendelse sending
forside framside, omslag
forsiktig varsam
forsinkelse (for)seinking
forsker granskar, forskar
forskjellen* skiljet, skilnaden, ulikskapen
forskrift* føresegn, reglar, vilkår, rettleiing, vedtekt
forslag* framlegg
forslagsfrist* frist for forslag/framlegg
forstørre* auke, blåse opp
forsøk* prøve, freistnad
fortekst innleiing
fortjeneste avkastning, utbytte
fortløpende utan opphald, heile tida, stadig
fortolking* tolking
fortrinnsrett førerett
fortrinnsvis i regelen, til vanleg, helst
fortsatt framleis
fortsette fortsetje, halde fram
fortsettelse framhald
fortsettende årsmøte framhaldande årsmøte
forum* møtestad, organ, talarstol, torg, blad, medium

forutsetning føresetnad, vilkår
forutsigbart føreseieleg, kan varslast, sannsynleg
forårsake* vere årsak til
fradrag fråtrekk, reduksjon, rabatt
fraksjon* utbrytargruppe, kløyving, usemje
framsnakk* positiv omtale
frankere* setje på frimerke/porto
fratre fråtre, slutte, gå frå
fravær fråvere, fråvær(e)
freeride* frikøyting, laussnokøyting
fremgå går fram av
fremme fremje
fremtidens i framtida
frihet fridom
frilyndt* fordomsfri, tolerant, reformvenleg
friskotek* helsestudio, trim- og mosjons-senter
fristelse freisting
fristforlengelse forlenging av fristen
frivillig* friviljug
frivillighet frivillighet, frivillig innsats
fråhalden røyste blankt
fråsegn* føreteljing, uttale, melding
fullmakt* rett til å representere
fulltallig fulltalig, alle møter/alle er fram-møtt
funksjonshemmede funksjonshindra, med nedsett funksjonsevne
futsal* innandørsfotball
følelse* kjensle
følsom kjenslevar

G
garantere* gå god for, love
generalforsamling* råds møte, årsmøte
generell* Ålmen, for alle
generere* skape, utvikle, byggje, lage, danne
gevinst* vinst, utbytte
gjeld* skuld
gjenbruk* ombruk
gjengivelse attgjeving
gjengs* vanleg
gjenoppnevne nemne opp att
gjenopprette* få i stand på ny, rette opp att, starte opp att
gjenpart kopi, dublett
gjenvalg attval
gjøre oppmerksom på melde frå om
glede* hugnad, lukkekjensle
global* verdsfemnande, internasjonal
godkjennelse godkjenning
godtgjørelse godtgjersle, honorar, refusjon
goodwill* godvilje
google* bruke søkjetenesta Google på internett
graffiti* veggskribling, veggrabling, måleri på vegg
grendelag* velforening
grunn* årsak
gruppevis* i grupper
guide* omvisar, reiseleiar, gaid
gyldighet gyldigheit, vere gyldig

H

ha betydning for vere avgjerande for
habil* gild, kan delta, skikka, kvalifisert
halfpipe* snørenne (for snowboard)
handout* for utdeling, støtteark
hangglider* hengeglidar, himmelseglar
hanggliding* hengegliding, himmelsegling
headhunte* finne, plukke ut eigna person
heat* inndeling, innleiande runde, kvalifiseringsgruppe
hedre heidre, ære
heftelse hefte, klausul, plikt, ansvar, skyldnad
hegemoni* leiarskap, herredøme, førarskap, mynde
helhet heilskap
helhetlig heilskapleg, heilsleg
helligdag helgedag
helsefremmende helsefremjande
hemmelighet løyndom
hendelse hending
henlegge leggje vekk
henrykt strålende glad
hensikt mål, føremål, siktemål, meining, plan, idé
hensiktsmessig føremålstenleg, tenleg
henstille be om, oppmode om
hensyn omsyn
henvende (seg) vende seg til, ein skal kontakte
henvendelse førespurnad, brev, melding, ærend, oppmoding
henwise vise til
heretter* etter dette, frå no av, herifrå
herunder irekna
historie* soge
historielag* sogelag
hjemmehørende heimehøyrande
hjemmel heimel, løyve til, eigedomsavtale
hjemmeside heimeside
hjemsted heimstad
hjerne hjarte
holdbarhet best før, bruksdato
honorar* godtgjersle, eige oppgjer, betaling
horisontalt* vassrett
hovedvalg hovudutval, særstyre
hukommelse minne, hugs
humanitær* menneskekjærleg
huskeliste hugseliste
hva gjelder som gjeld, når det gjeld
hverandre kvarandre
hvis dersom, om
hyllest* fagning, applaus
høring høyring (høve til å uttale seg)
høyeste myndighet høg(a)ste styringsorgan, øvste leiinga

I

i alminnelighet til vanleg
i henhold til i høve til, jamført med, i samsvar med
iakttå sjå (nøye på), studere, observere
identitet* sjølvkjensle
idolisere* gjere til idol, forgude

idrettsbevegelsen idrettsrørsla
idrettskrets* idrettskrins
idømme dømme til
ifølge* ifølgje, i samsvar med
ikrafttreden iverksetjing, gjeld frå, oppstart
implementere* iverksetje, installere, innføre, gjere ferdig
imøtelse sjå fram til
indeks* innhald, register, liste
inhabil ugild, kan ikkje delta
initiativ* framhjelp
inkludert* medrekna, irekna
inklusiv* irekna, medrekna
innbemannet medrekna, irekna
innbydelse invitasjon, innbyding
innebærer og skal, tilseier
inneværende noverande, dette/denne
innflytelse påverknad
innkaller kallar inn til
innlede innleie, starte
innovasjon* nyskaping, fornying, framsteg
innrømme* vedgå, tilstå
innsigelse innvending, klage, protest, spørsmål, motsegn
innspill innspel, idé, forslag utanfrå
innstilling* tilråding, forslag
innsynsrett* rett til innsyn
inntekt* innkome
inntektsbringende inntektsgivande
innvielse vigse, innviing, opning
innvilge gi løyve til, godta, samtykkje i, gi
instruksjon* opplæring, kunningering
intellektuell* kunnskapsrik, klok
intensjon* tanke, føremål, formål, idé
intensivere* auke, forsterke, styrkje, forbetre
interessant* forvitneleg, lærerikt
interiør* inventar, husbunad, innreiing
introdusere* omtale, varsle, presentere
inviterte* innbedne
involvere* føre med seg, ha til følgje, inkludere, omfatte
ivareta ordne med, sikre, ta omsyn til, ta vare på
iverksettelse iverksetjing
iynefallende tydeleg, påfallande

J

jamfør (jf.)* sjå
journal* dagbok, timeliste
journalist* skribent, medarbeidar i media, bladfyk
juridisk person* kan signere/gjere avtalar for ein organisasjon
jury* sakkunnig nemnd, fagutval, domsnemnd

K

kalender/kalenderen* datoplan, årsplan, avtalebok
kampanje* framstøyt, reklameoffensiv, utspel, kamp for
kapasitet* ytevne, (arbeids)kraft, fagkunnskap, dugleik
karriere* gjere framgang, lukkast

kasserer kassestyrar, kassarar
katalogisere* ordne, systematisere, skjemaføre
kausjonist* garantist
keeper* målvakt
keyboard* tangentfjøl, spelefjøl
kilde kjelde
kjedsomhet keisemd, vantrivnad
kjennelse rettsavgjerd, orskurd
kjennemerke* kjenneteikn
kjærlighet kjærleik
klageadgang høve til å klage, klagefrist
klausul* hefte, atterhald, vilkår
klebemerke klistremerke
klone* etterlikne, kopiere
klubbavis* lagsblad, medlemsblad
kollekt* gåve, pengeinnsamling (i kyrkja)
kollektiv* felles, samdrift, bufellesskap, samlande
kolonne* rekkje, spalte
kommando* ordre, styresignal
kommune* herad
kompatibel* samsvarande
kompensasjon* erstatning, motrekning eller motyting
kompetanse* kunnskap, kvalifikasjonar
komplementær* utfyllande
kompliment* ros, positiv omtale
komplisert* innfløkt, vanskeleg
kompromiss* forlik, semje (der begge partar gir etter)
konflikt* strid, usemje
konklusjon* oppsummering, sluttstein
konkret* handgripeleg, lekamleg, sanseleg, realistisk, reell
konkurrans* tevling, leik, kamp
konsekvensutredning konsekvensutgreiing
konsept* utkast, plan, idé, skisse
konsesjon* løyve, fullmakt
konsistent* fast
konstituere* setje møtet, tilsetje mellombels
kontekst* (tekst)samanheng
kontingent* medlemspengar, årspengar, lagspengar
kontrollkomité ettersynsnemnd
koordinering* samordning
kopiert* mangfalda
korrektur* retting, kvalitetssikring
korrespondanse* brevbyte, brevskifte, samhandling
kreativ* nytenkande, nyskapande, iderik
kredit* tilkjem, til gode, godskrive
kulturhus* samfunnshus, forsamlingshus, Folkets Hus
kun berre
kunngjøring kunngjering
kvantitet* mengde, tal på
kvotering* regulere ved hjelp av kvoter, regulering

L
label* (vare)merke
lagets navn lagsnamnet
lagets virksomhet lagsverksemda

lagsbruk* forretningstiltak drive av eit lag
landsomfattende landsomfemnande, for heile landet
landsorganisasjon* landssamanslutning, landslag
layout* utforming, presentasjon
ledelse leiing
ledes av - vert leia av -
ledetråd rettesnor
ledsage følgje
ledsagerbevis følgjekort
legat* -midlar, gåvefond, frå arveoppgjier
legitimitet* lovleg rett, rettsleg grunnlag for, heimel
likegyldig* likesæl, likeglad
likestilling* jamvekt
likhet likskap
likviditet* betalingsevne
link* lenke, lenkje
live* direktesend, direkte
lobbying* politikk mot/for særskilde grupper/mål
loddrekning* loddtrekking, lutdraging
logo* grafisk utforma merke og/eller namn
logistikk* matematisk logikk, forsynings- teneste, orden
lokaler (fl.) lokale (fl.)
loppis* loppemarknad
lov* (ei) lov, fl. lover
lovbrudd lovbrøt
loven lova, rettsregelen
lovens § 7 § 7 i lova
lovmessig* etter lova, i samsvar med lova
lovnorm* mønstervedtekt, mal for lover
lukket lukka, stengd, attlaten, atlimt, forseгла
løfte* lovnad
lønnsomhet lønsemd, lønsamt
lørdag laurdag
løssalgsavis laussalsavis, dagsavis?
låt* (pop- eller slager)melodi

M
magefølelse magekjensle
maile* sende elektronisk post
maksimalt* mest, i det heile
maksimum* mest
man ein
manager* leiari, ein som ordnar for andre
mandag måndag
mannekeng* modell, moteframsying
manual* handbok, treningsvekt
manus* manuskript, tekst for tale eller prent
markant* markert
markedsføre marknadsføre, reklamere for
materiell* tilfang, hjelpemiddel
med øyeblikkelig virkning med ein gong, straks
medbestemmelsesrett medråderett
medbringe ta med
meddeles vert meldt, skal meldast
medio* midt i månaden
medlem* (hankjønn, sjå nynorsk ordliste)
medlemmer* lagsfolk, lagsflokk

medlemsantall medlemstal, tal på medlemmer
medlemsbasert med grunnlag i medlemskap
medlemsverving* medlemsanking
meldingsår* år for rapportering
menighet kyrkjelyd, forsamling
menighetsråd sokneråd
midler midlar (formue, kapital)
midlertidig mellombels
minimum* minst
misforståelse mistyding, misforståing, feiltolking
moderne* tidhøveleg
mon tro skal tru
motivasjon* tildriv, engasjement, kveik, lyst, hugmål
motytelse motyting
mulig mogeleg, mogleg
mulighet mog(e)legheit, utveg, høve, sjanse, von
muligheter nye vegar, sjansar, høve til
muntlig munnleg
museum* historisk samling, objektsamling
myndighet leiing, mynde
myndigheter styresmakter
myndighetsutøvelse styring, maktutøving, forvaltning
mønstervedtekt* Lovnorm, mal for vedtekter/lover
møteledelse møteleiing
møteleder møteleiari, programleiari, dirigent
møter (fl.) møte (fl.)
møteregele møteregele, møteføresegne, arbeidsregele
møtevirksomhet møteverksemd
målbevisst målmedviten, har klare mål

N
nabo* granne
nave* få ut (personlege) fordelar frå NAV
navn namn
nedsette* oppnemne, velje
nedtegne skrive ned
nemnd* utval, komité
niste* ferdamat
norm* regel, rettesnor
nostalgi* lengt, mimring, minne, vemod, sakn
notis* kort melding
nyhet nyheit, nyhende, nytt
nynorsking* nynorskbrukar
nysgjerrig* nyfiken, vitelysten, forviten
nærhet nærleik, vere nær
nærværende denne, dette
nødvendig* naudsynt, naudsynleg, turvande

O
observatør* tilskodar, publikum, kontrollør
odds* førehandsstips, vinnarsjans, prognose, truleg
offentliggjøre offentliggjere, kunngjere
omberamme tidfeste på ny, flytte, endre

tid og stad
omfatte* femne om, gjelde for
omgjøre gjere om
omgående omgåande, straks, med det same
omkostningar kostnader
område* fl. område
omsette* omsetje, oversetje
omsetter omsetjar, oversetjar
omsetting* omsetjing
omstendighet* omstende, grunn, hending, sak, tilstand
omtale* skildring, referat
omvising* vise rundt, guide/gaide
opinion* folkemeining, pressgruppe
oppførsel* åtferd, framferd
oppholdstillatelse opphaldsløyve
oppløsning oppløysing
oppmann* lagleiar
oppmerksomhet merksemd, åtgaum
oppmøte* frammøte, opprop
opposisjon* (politisk) vere i mindretal
opprette* skipe, stifte, få i stand, starte
oppsettende virkning utsetjande verknad, utsett ikraftsetjing
oppsigelig oppseieleg
oppsikt* merksemd, åtgaum
oppslag* melding, plakat, kunngjering
oppslutning* oppslutnad
oppsummering* avrunding, sluttord, samandrag
optimal* best mogleg
organisasjon* samskipnad, lag, krets, forbund
overbevis overtyde
overenskomst semje, avtale, forlik
overensstemmelse i samsvar med
overhead* lysark, transparent
overordnet overordna
overtredelse rettsstridig handling, mishald, lovbrøt, brot på
overveie tenkje gjennom
overvære vere til stades

P

paginere* setje på sidetal, nummerere sidene
paradoks* påstand, gåte, sjølvmotseiande?
parallelt* jamsides
passiva* gjeld, skuld
passord* stikkord, kode
perforert* hola, med hol
periodisk* tidviss
permanent* støtt
pingle* sveklung, pyse
PIN-kode* firesifra personleg kode for bankkonto
pins* (eintal/fleirtal) pins, jakkemerke
planbeskrivelse planomtale
planbestemmelse planføresegn
planmessig* planfast, med plan
play-off* sluttspel, avgjerande konkurranse
pliktig* skuldig
policy* prinsipp, arbeidsmåte, politikk
portrett* nærbilde, nærbilete
posisjon* (pol.) vere i fleirtal

PR* blest, omtale, reklame, marknadsføring
praktfull* staseleg, flott, drusteleg
prefabrikasjon* lage til på førehand
preken preike
primo* i starten av månaden
printer* skrivar, maskin som skriv ut
prioritere* velje (eller vrake)
profesjon* yrke, fagområde
profitt* fortjeneste, gevinst
prognose* framtidsvurdering
program* utval, innhald, utføring
programmering* utforming, skriving, utprøving, klargjering
prolog* opningsord, startord, velkomstord
prolongere* forlenge (ein avtale el.l.)
prosedyre* sluttinnlegg, framgangsmåte
prosjekt* tiltak, utkast, idé, program, arbeidsoppgåve(r)
protokoll* møtebok, referatbok, arbeidsreglar
protokollfører (møte)sekretær, skrivar
protokolltilførsel protokollmerknad
prøveavstemning prøverøysting, prøveavstemming
PS (post scriptum)* etterord
pseudonym* oppdikta namn
på stedet straks, med ein gong, på staden
pågående framfus, uvyrden, pågåande
påkrevet påkravd
pålegge* krevje
pålydende pålydande
påregne rekne med, vente seg
pårørende pårørande, familie, slekt, skyldfolk
påse sjå til
påtale* klagemål, anke, tiltale, kritikk, refs
påtalemyndighet påtalemakt
påvirke påverke

Q

quiz* kviss, spørjeleik, spørjekonkurranse

R

rabatt* reduksjon eller frådrag i pris, tilbod
rammetillatelse rammeløyve
redaksjon* skriftstyre, bladstyre, avisleiing
redaksjonskomité* fråsegnemnd
redaktør* bladstyrar, avisleiar
redegjøre (for) gjere greie for, forklare, presentere
redegjørelse utgreiing
redelig heiderleg
redskap reiskap
refleksjon* ettertanke
reform* endring, forbetring, omskiping
refundere* betale tilbake
refusjon* tilbakebetaling, kostnadsdekning
refusjonsberettigede tiltak tiltak som gir rett til refusjon
regelmessig* regelbunden, regelfast, som vanleg
register* oversyn, oppstilling, ordning, katalog
registrering* innskriving, katalogisering
regnskap rekneskap*

rehabilitering* fornying, rette opp att, frikjenne
reisefordeling* reiseutjamning
rekkefølge* rekkefølge, på rad/rekkje
rekruttering* skaffe nye medlemmer, medarbeidarar el.l.
rekvisita* utstyr, tilfang, materiell
renovere* fornye
reorganisere* nyskiping, starte på nytt
replik* kort kommentar
resolusjon* fråsegn, vedtak, uttale
respekt for* vyrdnad for
retro* nostalgisk, tilbakeskodande
rettelse retting
rettferdig* rettvis
rettigheter rettar
rettighetstap tap av rettar
retur* attende til
revisjon* ettersyn, kontroll
revisor* ettersynskvinne/-mann/-person
revisorerklæring* revisormelding, -fråsegn, -uttale
ringvirkning ringverknad
risiko* vågnad
rolleforståelse rolleforståing
rutine* (hankj.) arbeidsregel, røynsle, øving, fast regel
ryddighet halde orden
rådslag* samråding, drøfting, ordskipte, samtale

S

sakkyndig sakkunnig, fagperson
saksforberedelse saksførebuing
saksliste sakliste*, agenda*
saksomkostningar saksomkostnader
samarbeid* arbeide i fellesskap, målretta verksemd
samhandling* samspel, i høve til kvarandre
samhørighet samkjensle
samkome* møte, samling, tilskiping
sammendrag samandrag
sammenhengende samanhengande, utan avbrøt, utan pause
sammenligne samanlikne, jamføre
sammenslutning samanslutning, samanslåing
samspill samspel
samtlige alle
samtykke* medhald
sannhet sanning
sannsynlighet sannsyn
scenario* framtidsbilde
scoop* varp, kupp
sekretær* skrivar
sektorisere* dele i sektorar/område
selvangivelse sjølvmelding
selvbestemmelserett sjølvråderett
selvbetjening sjølvforsyning, sjølvbetjening
selvfølgelig sjølvsgat
selvmotseiende sjølvmotseiende
selvstendig, sjølvstendig sjølvstendig
selvstendighet sjølvstende
senest seinast, innan, før, med frist
sensur* kontroll, godkjenning

sentralleddet* sentrallekken
sentrum* midtpunkt
sikkerhet sikring
sikkerhet tryggleik
sikkerhetsmessig for å sikre seg, tryggleik
sikringsmiddel* sikringstiltak
simpelt flertal vanleg fleirtal (meir enn 50 % av røystene)
skanne* skanne (eit bilde), kopiere/lagre elektronisk
skatesport* rullebrettssport
skildring* omtale, framstilling, forteljing
skjebne* lagnad, hending
skjøte skøyte, (tinglysings)dokument
skole* skule
skuespill skodespel
skuffelse vonbrot
skyssgodtgjørelse skysspengar, skyssgodtgjersle
skøyter* skeiser
skøyting* skeising
slagferdig* ordhiten
slash (/) skråstrek
SMS (Short Message System)* tekstmeldingar, kortmeldingar
snakkis* samtaletema
snowboard* snøbrett
sound* klangfarge, lydstil
spalte* fast (avis)spalte, -teig, program
spennende spennande, spanande
spesifikk* særmerkt, spesiell, som skil seg ut
spillemidler (før: tippemidler) spelemidlar (før: tippemidlar)
sponsor* støttegjevar, støttespelar, framhjelpar, velgjerar
spøkelse* skrømt, spøkjelse
stand* informasjonsdisk, utstillingsbord, stativ
stand-in* reserve, innbytar
status* stode, pr. d.d.
stedegne stadbundne, heimlege
stedfortreder nestleiiande, avløysar, vikar, reserve
stemmeberettigede som har stemmerett
stemmelikhet likt stemmetal, stemmelikskap, røystelikskap
stemmer* røyster
stemmerett* røysterett
stemmeseddel røystesetel, stemmesetel
stevne stemne
stiftelse* stifting
stiftelsesdato skipingsdato
stiftelsesmøte skipingsmøte
stillingsbeskrivelse stillingsomtale, instruks
stimulere* eggje, påverke, oppmuntre
stipend* pengehjelp, pengegåve, på særskilde vilkår
stolthet stoltheit, byrgskap
strategi* planlegging, opplegg
styre* fl. styre
styreleder styreleiar
styret består av - med i styret er -

styringsvedtekter* styringsføresegner, styringsdokument
størrelse* storleik
støtte* hjelp, tilskot, stønad
summerer* telje i hop
supleringsvalg utfyllingsval
support* støtte, oppfølging
supporter* tilhengjar, støttemedlem
svakhet veikskap
sympati* samhug
synfaring* utferd, utflukt, reise (for å sjå på noko)
synonym* liketyding, avløysarord, forklaring
synspunkt* mening, argument
sørge for* syte for, sjå til, passe på, ta seg av
så langt* til no

T

ta tak gjere noko
ta til vitende det ein veit, ta til orientering
tagging* merking, måling
takknemlig takksam, takknemleg
taksering* verdisetjing (i pengar)
taushetsløfte teielovnad
taushetsplikt teieplikt
team* (arbeids)lag, (samarbeids)gruppe
teamwork* lagarbeid, samarbeid
tegn teikn, merke, indikasjon, logo, symbol, symptom
tegne seg teikne seg (for innlegg), be om ordet
tekstmelde* sende tekstmelding
tellekorps* teljekorps, røysteteljarar
term* omgrep, seiemåte
terminliste* speleplan, kampoversyn, kalender, dagbok
tettbebyggelse i tettbygd strøk
tidsbegrense tidsavgrense, frå - til
tights* ettersitjande bukse, trongbukse
til disposisjon* til rådvelde
til etterretning* til vitende, vi veit om
til stede til stades
tilbakeblikk* attersyn
tilbakemelding* svar
tilfalle tilkome, gå over til
tilfreds* nøgd
tilføye* leggje til
tilgang tilgjenge
tilgodehavende ha til gode, tilgodehavande
tilhørere tilhøyrarar
tilhørighet tilhøyre
tilintetgjøre gjere til inkje, annullere
tillatelse løyve, lov, tillating, godkjenning
tillitsvalgt tillitsvald
tillitsverv* tillitsombod
tilpliktet ha plikt til, vere pålagt å
tilskudd tilskot, stønad
tilskuddsberettiget med rett til tilskot, kan søkje tilskot
tiltre* ta til, begynne, starte
time-out* avbrot (i idrettskamp), taktisk pause

tirsdag tysdag
toastmaster* kjøkemeister, visevert, programleiar
toneangivende førande
toårig* to år om gongen
transparent* gjennomskinleg, lysark
trend* tidsmote, teikn i tida, ovring
tribune* trapp/amfi for publikum
trimapparat* treningsapparat
trussel* trugsmål, åtvaring, fare
trykkeri* prenteverk
trykksak* prent, brosjyre el.l.
tuft* politisk grunnlag
turisme* reiseliv, fritidsopplevingar
turister turistar, ferdafolk
tursti* turstig, gangveg, rås
tvisyn* kunne sjå saka frå begge sider
tålmodighet tolmod

U

uaktsomhet aktløyse
uavhengig ubunden, utan omsyn til, fri, fritt
uavhentet uhenta, ikkje henta
ubeskyttet utan vern, uverna
ubesluttosom tvilrådig, usikker, nølande
ubesørget ikkje utført, ikkje ordna
ubetinget utan vilkår, vilkårslaus
uenighet meningsskilnad, usemje, ueinigheit, dissens
ukentlig i/for veka, kvar veke
ulikhet ulikskap
ultimo* i slutten av månaden
ulykke ulukke
umulig umog(e)leg, uråd
underretning* orientering, melding, påminning, informasjon
underskudd tap, underskot
undersøkelse granskning, undersøking, etterrøking
undertergne skrive under, undertergne, signere
undertegnede underskrivne, underterkna
uniform* einsarta, lik kleddnad, drakt
universell utforming* tilgjengeleg for alle, for allmenn bruk, tilpassa
unnskyld orsak
unntatt* unnateke, med unntak av, så nær som
urettferdig* urettvis
utad utetter
utadrettet utetterretta, utovervend
utbe be om
utbygger utbyggjar, byggherre
utdannelse utdanning
utebli* ikkje møte (fram), la vere å møte
uteblivelse fråvere
uteblivelsesdom fråversdom
utelate* ikkje ta med, sløyfe, stryke
utelukkelse utestenging, utelating, kan ikkje delta
utepils* pils som vert servert utandørs
utførelse utøving
utføres skal gjerast
utgave utgåve
utgår* er ikkje med, gjeld ikkje

utlodning utlodding, loddosal
utløpe* gå ut
utløse utløyse
utnevne utnemne, oppnemne
utpekning utpeiking
utredning utgreiing
utsending* representant, delegat
utsettelsesforslag utsetjingsforslag
utstede skrive ut
utstedelse utskrivning, utferding
uttalelse uttale, fråsegn, melding
utvelgelse utveljing
utvelgelseskriterier utvalsreglar, reglar for utveljing/kåring
uvedkommende uvedkomande

V

valg val
valgbarhet kan veljast
valgkomité valkomité, valnemnd
vandelsattest* t.d. politiattest
vanligvis til vanleg
vannsport vassport
vederlag* godtgjersle, gjenyting, erstatning
vedlegge leggje ved, vedlegg
vedrørende om, som gjeld, i samband med
vedtekter* føresegner, lover, reglar
veiledende rettleiande
veiledningsplikt rettleiingsplikt
veldedighet frivillig hjelp, innsamlingstiltak, humanitær hjelp
velforening grendelag, grannelag

velkommen* velkomne
vellykka vellukka
vendepunkt* snunad
verdiærklæring verdigrunnlag
verdiøkning verdiauke
verifisere* stadfeste at noko er rett, sannkjenning
verken - eller korkje - eller
vertikalt* loddrett
vesentlig stort sett, for det meste
villig* viljug
virkelighet røyndom, røynda
virksomhet verksemd
virksomhetsområde verksemdsområde
virksomhetsplan verksemdsplan, arbeidsmål
visjon* framtidssyn, arbeidsmål, organisasjonsvilje
vitalisering* handlar om «å blåse liv i»
vitenskap vitskap
vitnesbyrd vitnemål, fråsegn
voksenopplæring vaksenopplæring
vold vald
votering* avrøysting
værelse rom

W

whiteboard* tusjtafle
workshop* arbeidsseminar, verkstad, kurs

Y

ydmuk audmjuk
ytelse yting

ytring* utsegn, mening
ytringsfrihet ytringsfridom
ytterligere vidare, meir

Z

zooome* stige, auke, avstandsregulere

Æ

æresbevisning æresteikn, heidersteikn, utmerking

Ø

øke auke
øvelse øving
øverst øvst
øvrige andre, hine, resten
øyeblikk augneblink
øyenvitne augnevitne

Å

åpenbart innlysande, tydeleg
åpne/åpen opne/open
åpningstid opningstid
årlig årleg, årviss, kvart år
årsberetning årsmelding, årsrapport

Utskrift pr. 25.03.2013
For merknader, tillegg eller annan kontakt:

Jostein O. Mo
Øvrestien 6,
6154 ØRSTA
jostomo@online.no
906 30 894

LILLETORGET 1 | 0184 OSLO
TLF: 23002930 | E-POST: NM@NM.NO